

Jagode.

(Iz knjige „Pozdravy z lesū a polí,“ spis. Vil. Sokolová; poslov. —è.)

Sredi gozda, kder je bilo drevje posekano, cvetele so jagode. Najprej je sedelo pri koreninici nekoliko zelenih peresec, kakor sedé dobri bratci pri jednej mizi. Potem so vzrastla iz koreninice steblica, na katerih ni nikakeršnih listkov, ampak lepi beli cvetovi. Bela ličeca cvetnih listkov so počivala na zelenej čaši, kakor otročja glavica na mehkej blazinici.

Jagode so prebivale v gozdu na samoti, a vender jim ni bilo neprijetno; obiskovale so jih čebelice in metuljčki, čmrlji in kresnice, katere letajo zvečer po gaji, kakor zlate zvezdice. Posebno čebelice so po večkrat in rade priletele k jagodam. Poljubovale so bele cvetove in nabirale drobni, rumeni prašek. Tudi ptičice iz bližnjega gozda so večkrat prišle tjà, kjer so cvetele jagode. Včasih so letele mimo njih in si lovile žuželk, včasih pa je sedla katera ptičica tudi na panj, ki je ostal od starega, padlega drevesa in zapela ondùkaj svojo pésenco. Kar dihati si niso upale takrat jagode, takó so poslušale in se temu veselile.

In jagode so živele kakor dobri otročiči. Zemlja, dobra mati, skrbela je za nje in jim napajala žejne koreninice. Zvečer, ko so bile vže zaspane, pripihljaj je vetrček in jih zazibal v sanje, a zjutraj jim je umivala rōsa zaspana ličeca.

Iz tega tihega življenja jih je zbudil poseben dogodek. Nekega predpóludne je bilo slišati pri jagodah glasove. Ni bilo to petje ptičic, tudi niso bile to čebelice, niti šumenje vetrčka; vsega tega so bile jagode vže vajene. To je bilo vse nekaj drugega in veselejšega. Bili so to glasovi vaških otrok, ki so hiteli po šoli v gozd. In kam so se najprej obrnili? Tjà, kder so že vlani nabirali sladke, rudeče jagode v posodice in pletene košarice. Prišli so pogledat, kako se jagode letos počutijo. In jagode so jim vže od daleč prijazno kimale, kakor bi jih pozdravljale.

— Hej, kaj počnó naše mile jagode? — vprašali so nekateri izmej otročičev.

— Kaj vže zoré? So li vže rudeče? — Pri tem so odgrnili prav na lehko jagodna peresca, gledali, če se vže kje rudeči ličece zrele jagode.

— Oj vi mili, mali nagajivčki! — šepetale so jagode. — Zakaj nam ne privoščite dōbo našega evetja? Saj ni nič lepšega od te dōbe. — Nu, le umirite se, saj vam pripravimo skoraj slaščic.

In zopet so kimale jagode otročičem z belimi glavicami, a otroci se radovali, češ, da bodo jagode dobro obrodile. Poigrali so se malo v gozdu, zapeli si s kukavico, potem o kukavici, potem pa še o drugih ptičicah in se veselo vračali v vas, obljubivši, da se vrnejo skoraj. Umirili so se otroci in jagode so ostale same. Vender danes, ko je pripihljaj vetrček, da jih uspančka, niso hotele zaspati. Spominale so se neprenehoma na otroke in začele prositi:

— Vetrček, vetrček, vzemi s sebjó naše belo oblačilce!

— I nu, kaj vam ni več po všeči? — čudil se je vetrček.

— Oj, to ravno nē! — šepetale so jagode — vender skrbi nas, otroci ne morejo pričakati svojih slaščic, moramo jim jih pripraviti, a belo oblačilce bi nas v tem oviralo. —

Tedáj je vetrček prvič zapihal, a zelena jagodna peresca so se sklonila k belim cvetom, kakor bi jim govorila: „Z Bogom, mili bratci, z Bogom!“ —

Vetrček je zapihal drugič in beli listki so odpadli s cveta, a ostale so le zelene čaške in v njih majhene zelene jagodice.

Vetrček je zapihal tretjič in vže je odnašal s seboj peresca cvetov in leteli so v njegovem naročji kakor družbica belih metuljkov, kateri letajo po vrtovih.

In zopet so prosile jagode:

— Oblaček, oblaček, pošlji nam dežka! —

Oblaček na to: Kaj so žejne vaše koreninice? —

Jagode so govorile: Potrebujemo vlage, da pripravimo otrokom slaščice, katerih vže komaj pričakujejo. —

In poklical je oblaček svoje bratce, kateri so bili raztreseni po obzorji, kakor beli jagnjički. Vsi so se združili v velik, siv oblak in poslali na zemljo dežek.

Jagode so pile in pile, dokler niso vzrastle zelene jagode v cvetnej čaši. In potem so zopet prosile: Solnčeece, solnčeece, le gorkeje nas ogrevaj, da skoraj zazore slaščičee, katere pripravljamo otročičkom; ne morejo jih pričakati in pridejo skoraj po nje. —

Tedaj je zlato solnčeece raneje vzhajalo in pošiljalo na zemljo svoje gorke žarke. Ti so objemali jagodo za jagodo in jih poljubljevali tako dolgo, da so jim zarudela ličeca ravno tako kakor otročji obrazek, kadar ga poljubljuje ljubezniva mamica. In od velike radosti rudele so jagode bolj in bolj in se veselile, da bodo iznenadile nedolžne otročičee.

In res, komaj je minulo teden dni, vže so hiteli otroci iz vasi v zeleni gozd.

— Kú-kú! — zakukala je kukavica, ko so prišli v gozd.

— Zakúkaj kukavica, koliko let bodem še živela — zaklicalo je dekletce. In prej, nego je kukavica dokukala, uštela se je deklica in odhitela za drugimi otročiči.

V gozdu so se otroci malo odpočili. Starejše deklice so splele manjšim lične košarice, a dečki so si napravili lepe tobolce iz lubja, a drugi so imeli posodice.

Vesela otročja druhal je odhitela naravnost k jagodam.

— Pozdravljamo vas, otročiči! — zaklicale so jim jagode. — Le hitro semkaj in pogledjte, kar vam smo pripravile!

— O jemnasta, kako ste dobre, kako ste ljube jagode! — in hiteli so jih otroci nabirat. In bilo je jagod vse rudeče! Otroci so trgali, trgali, vetrček je odgrinjal zelena peresca, da se je bolje videlo, kje so jagode najbolj dozorele. In vender niso bile ne posodice ne košarice tako hitro napolnene. Nabiranje je dalo otrokom dosti opravila; često so zgrešili pot in mesto v posodico ali v košarico dejali so jagodo v usta. In prej, kakor so napolnili svoje posodice, morali so domov, ker se je vže mračilo.

— Zdravstvijte, mile jagode! — klicali so otroci. — Saj pridemo skoraj zopet k vam! —

— Le pridite, le pridite — odzdravljale so jagode — zopet vam nekaj pripravimo.

In tedaj so hiteli otroci domov. Hop navkreber, hop v dolino, kakor je stezica vodila po gozdu. Po potu so kazali drug drugemu, kaj je kdo nabral. Največ jagod ima Rožica — govorili so vsi.

— Pojdem ž njimi jutri zgodaj v mesto in tam jih prodam, da pomorem očetu in materi — dejala je Rožica.

— Evo ti nekoliko tudi mojih jagod! — vzkliknila je Betuška. — Ná tudi mojih! Ná tudi mojih! — klicali so otroci od vseh strani in pritresali iz svojih posodie v Rožičino košarico. Prej, kakor so prišli v vas, srečali so babico. Skrbelo jo je za otročiče. A bilo jej je tudi dolgočasno. Kateri babici pa tudi ni dolgočasno po dobrih otrocih? Ko je ugledala otročiče v daljavi, šla jim je naproti in otroci so tekli k dobrej starki.

— Bábica, bábica, to imamo jagod! — klicali so veselo.

Nu dobro je to, dobro, samó da ste tukaj; vender kje je pa moja Milica? — In mala, štiriletna Milica je vže zagrabila bábico za široki predpasnik, a z drugo roko jej podajala jagod, nabranih na bilko trave in zvitih v krog.

— Bábica, to imaš molek — dejalo je dekletce — sama sem ti ga napravila; vender ta se je — pristavila je važno.

— Oj, ti srčece moje, toraj si se spomnila na svojo bábico? — radovala se je starka. — Ali, otročiček moj, za mene je drugačen molek; tega snej ti sama. — Ali Milica ni mirovala, dokler ni babica vsaj jedne jagode pokusila, kako je sladka; nù, drugo je pa vže sama spravila pod streho. Preje nego so prišli v sobo, ni bilo več o molku ne duha ne sluha.

In kaj so počele jagode v gozdu? Otroci so jih še po večkrat obiskali. In še le, ko so dozorele borovnice in málini, takrat so dejale jagode otrokom: Nù, sedaj si bodemo malo odpočile, k letu pa pridite zopet! — Otroci so potem hodili na borovnice in máline, in ostala so samó zelena jagodna peresca v gozdu. Vedno jih je sedelo nekoliko pri jednej koreninici, kakor dobri bratci pri jednej mizi, a vetrček jim je pripovedoval, kar je vedel o dobrih in pridnih otročičih.

O zvitem krojači.

(Národna pripovedka; priobčil F. G. Podkrimski.) = *Evclan*

ek oče je imel tri sine. Starejša dva sta sovražila najmlajšega ter ga ob-sipavala z vsakojakimi psvkami. Dolgo časa trpi mlajši potrpežljivo tako ravnanje. Ko sta ga pa začela brata celó pretepapavati, tedaj se poslovi od svojega sivega očeta, poveže v culico krojaško orodje ter se napotí „s trebuchom za kruhom.“

Po celodnevnej hoji pride vže v trdej noči do neke vasice. Stopi v prvo hišo in poprosi prenočišča. Prijazni kmet ga rad vzprejme pod streho, češ, da lahko več dnij ostane pri njem ter mu popravi in zašije staro obleko. Krojač ostane pri kmetu.

Bilo je vroče poletje in gosti roji muh so brenčali šivajočemu krojaču okolo glave. Posebno pri jedi so mu delale nadležne muhe veliko sitnostij, ker so mu cepale vedno v skledo. Ko je nekega opóludne jedel kisko mleko in krompir v oblicah, padlo mu je nekaj jedi iz nerodne lesene žlice na mizo. To so bile gostí za muhe! Tedaj pa udari krojač ves razjarjen s plôsko roko po mizi in vse črno